



P. 287/18.10.21
CEB

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 31-76-947-10046

Chișinău

14 decembrie 2021

Biroul Permanent al Parlamentului

În temeiul art.58 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr.797/1996, se prezintă Avizul la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (inițiativă legislativă nr. 287/2021), aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 427/2021.

Anexe:

1. Hotărîrea Guvernului privind aprobarea Avizului (în limba română – 1 filă și în limba rusă – 1 filă);
2. Avizul la proiectul de lege (în limba română – 5 file).

Secretar general adjunct al Guvernului


Roman CAZAN

Ex.E. Grosu
Tel.:250274

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373 22 250 101

Fax:
+ 373 22 242696

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr.	2975
"15"	12 2021
Ora	



GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr.427

din 14 decembrie 2021

Chișinău

Privind aprobarea Avizului la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului Avizul la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative.

Prim-ministru

Contrasemnează

Ministrul justiției



NATALIA GAVRILIȚA

Sergiu Litvinenco

Aprobat
prin Hotărârea Guvernului nr.427/2021

AVIZ
la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative

Guvernul a examinat proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă (nr. 287 din 18 octombrie 2021) de către un grup de deputați în Parlament, și comunică susținerea de principiu a acestuia.

Inițiativa legislativă este înaintată în corespundere cu articolul 73 din Constituția Republicii Moldova și articolul 47 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr. 797/1996.

Potrivit notei informative, proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative a fost elaborat în vederea facilitării interacțiunii la distanță între Guvern, comunitatea de afaceri și cetățenii Republicii Moldova, beneficiari ai serviciilor publice.

Un domeniu de intervenție al proiectului îl constituie reglementările aferente extraselor din diverse registre de stat în vederea permiterii emiterii acestora în format electronic (e-Extrase) și verificarea electronică a acestor informații. Aceste reglementări sunt de natură să permită emiterea și descărcarea unor extrase din registrele de stat prin intermediul portalului guvernamental al cetățeanului și portalului guvernamental al antreprenorului, care au aceeași valoare juridică cu cele emise de autorități/instituții publice pe suport de hârtie.

Subsecvent, proiectul prevede completarea cadrului legal cu reglementări ce ar permite acordarea unor împuterniciri de reprezentare în baza semnăturii electronice în contextul obținerii unor servicii publice, cum ar fi eliberarea actelor de identitate sau a duplicatelor actelor de stare civilă.

Inițiativa respectivă se înscrie în procesul de modernizare a serviciilor publice prin digitizarea proceselor operaționale și diversificarea posibilităților de acces la serviciile publice, fapt pentru care se apreciază ca fiind oportună.

Totodată, sunt de semnalat riscurile excluderii autentificării notariale a procurilor.

Astfel, atragem atenția că acest gen de procuri semnate prin serviciul MPower vor prevedea niște împuterniciri simple, cu un conținut șablonat, cum ar fi ridicarea buletinului de identitate sau a unui act de stare civilă, dar nu va soluționa problema unor împuterniciri de complexitate, care necesită calificarea unui notar.

În acest context, remarcăm că, potrivit articolului 8 alineatul (1) și alineatul (3) litera c) din Legea nr. 69/2016 cu privire la organizarea activității notarilor, notarul este exponentul puterii de stat, împuternicit în modul stabilit de lege în baza licenței și a ordinului de investire cu împuterniciri. Notar poate fi

persoana care deține o diplomă de studii superioare de licență în drept sau un act de studii echivalent.

Potrivit articolului 11 litera b) din Legea nr. 69/2016 cu privire la organizarea activității notarilor, notarul are obligația de a acorda persoanelor fizice și juridice asistență notarială, de a le explica conținutul proiectului actului notarial, precum și drepturile și obligațiile lor, de a-i avertiza asupra consecințelor actelor notariale solicitate.

Notarul, activând ca profesionist, este obligat să verifice capacitatea juridică civilă și discernământul persoanei, să discute cu persoana pentru a stabili voința reală a acesteia și conținutul actului juridic solicitat, să citească persoanei textul actului notarial, făcându-se explicații asupra sensului și a importanței actului juridic solicitat. Dacă solicitantul nu posedă limba în care este întocmit actul juridic, notarul este obligat să asigure, conform procedurii, traducerea textului în limba cunoscută solicitantului. La formularea procurii, notarul verifică conformitatea conținutului acesteia cu intențiile reale ale solicitantului.

În acest context, remarcăm că activitatea notarială garantează securitatea raporturilor juridice și asigură respectarea drepturilor și a intereselor participanților la aceste raporturi, fapt ce nu va putea fi asigurat prin acordarea împuternicirilor de reprezentare în baza semnăturii electronice create în cadrul Registrului împuternicirilor de reprezentare în baza semnăturii electronice.

De asemenea, atragem atenția asupra riscului ca purtătorul semnăturii electronice să fie folosit în întocmirea unor asemenea procuri (în special pentru reprezentarea la Agenția Servicii Publice, Departamentul înregistrare și evidență a populației) de către intermediarii care prin metode „neordinare” vor pune pe picior larg extragerea de acte de stare civilă.

Adițional, apar întrebări cu privire la imposibilitatea revocării procurii prin simpla cerere, precum și la modalitatea de revocare a procurii în cazul expirării certificatului cheii publice.

În acest context, se recomandă analizarea suplimentară a proiectului pentru eliminarea eventualelor riscuri sau, după caz, completarea notei informative cu justificările de rigoare ce vizează problemele abordate *supra*.

În scopul îmbunătățirii calității proiectului de act normativ, se impun următoarele observații și propuneri.

La articolul I, referitor la modificarea articolului 4 din Legea nr. 273/1994 privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte, textul „alineatul (13)” se va substitui cu textul „alineatul (1³)”.

La articolul IV, ce se referă la modificarea articolului 11 din Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543/1998, menționăm următoarele.

Sursa publicării legii se va expune după cum urmează: „(republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2021, nr. 88-95, art. 79)”.

Se consideră oportun ca propunerile privind completarea cu alineatul (6) a articolului 11 din legea prenotată să fie transferate la articolul 36 alineatul (5¹).

Subsecvent, dispozițiile propuse se vor analiza prin prisma subiecților prevăzuți la articolul 6 alineatul (2³) și articolul 8 alineatul (3) din Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543/1998, pentru care se eliberează informația sistematizată privind bunurile imobile asupra cărora o persoană deține drept de proprietate.

În altă ordine de idei, se impun următoarele observații asupra dispozițiilor propuse la articolul 11 alineatul (6).

Cadastrul bunurilor imobile s-a creat, în cea mai mare parte, prin înregistrarea primară masivă. Înregistrarea primară masivă, potrivit articolului 55 din Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543/1998 și Hotărârii Guvernului nr. 1030/1998 despre unele măsuri privind crearea cadastrului bunurilor imobile, presupune înregistrarea bunurilor și a drepturilor în baza actelor prezentate de autorități, fără cererea titularilor de drepturi. Înregistrarea primară masivă a demarat în anii 1999-2000, în cea mai mare parte documentele pentru înregistrarea primară masivă au fost furnizate de către autoritățile publice locale, dar și de către Departamentul Privatizării, fără date complete de identificare (ziua, luna, anul nașterii, numărul de identificare de stat), înregistrarea în registru efectuându-se fără astfel de date. Cadrul normativ prevedea că dacă în cadrul înregistrării primare masive organul cadastral teritorial nu dispune de date privind data, luna, anul nașterii sau codul personal al proprietarului bunului imobil, înregistrarea se efectuează fără astfel de date. Aceste date se vor înscrie în registru ulterior, în procesul perfectării tranzacțiilor ulterioare. Respectiv, la adresarea persoanei, inclusiv în cazul solicitării extrasului din Registrul bunurilor imobile, se identifică titularul, se concretizează datele de identitate, pentru a fi înscrise în Registrul bunurilor imobile.

Totodată, menționăm că în primii ani de creare a cadastrului bunurilor imobile, Registrul bunurilor imobile se ținea manual, pe fișiere de hârtie. Actualmente, registratorul verifică suplimentar în procesul de eliberare a extrasului dacă toată informația din registrul ținut pe hârtie până în anul 2006 s-a transcris în sistemul informațional.

Potrivit proiectului, se propune ca Agenția Servicii Publice să expună informația din Registrul bunurilor imobile pentru a fi accesată de către persoana fizică prin intermediul portalului guvernamental, cu posibilitatea de descărcare ca document electronic, semnat de posesorul portalului. Menționăm că extrasul din Registrul bunurilor imobile se eliberează în scopul încheierii de acte juridice ce vizează bunul imobil. Echivalarea informației, descărcată din sistemul informațional, ce asigură ținerea Registrului bunurilor imobile (în cazul în care această informație nu este verificată și actualizată de către registrator), cu extrasul din Registrul bunurilor imobile poate crea riscuri de tranzacționare a bunurilor care de fapt nu aparțin persoanei.

În aceste condiții, pentru a asigura expunerea de date calitative, autentice și veridice pentru a fi extrase prin intermediul portalului guvernamental al cetățeanului și portalului guvernamental al antreprenorului, în partea ce ține de

completarea articolului 11 cu alineatul (6), propunem substituirea textului „expune informația din Registrul bunurilor imobile” cu textul „expune informația ce se conține în extrasele din Registrul bunurilor imobile”.

La articolul V, referitor la modificarea articolului 38 din Legea nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale, menționăm următoarele.

În conformitate cu punctul 24 din Regulamentul Registrului de stat al evidenței individuale în sistemul public de asigurări sociale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 418/2000, persoanele asigurate în sistemul public de asigurări sociale obțin acces la datele lor personale după depunerea unei cereri scrise la structura teritorială a Casei Naționale de Asigurări Sociale. Totodată, potrivit punctului 30 din Regulamentul menționat, anual Casa Națională de Asigurări Sociale oferă gratuit fiecărui asigurat, prin structurile sale teritoriale, extrasul din contul personal.

În urma celor expuse, în dispoziția propusă la alineatul (3) al articolului 38 din Legea nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale, cuvintele „stagiul de cotizare” se vor substitui cu cuvintele „datele din contul personal”.

Modificarea respectivă este relevantă în contextul în care extrasul din contul personal al persoanelor asigurate accesibil electronic conține și altă informație aferentă asigurărilor sociale de stat, nu doar informația ce vizează stagiul de cotizare.

La articolul VII, referitor la dispozițiile propuse la articolul 23 din Legea nr. 216/2003 cu privire la Sistemul informațional integral automatizat de evidență a infracțiunilor, a cauzelor penale și a persoanelor care au săvârșit infracțiuni, se recomandă ca la alineatul (3) după cuvintele „Deținătorul Sistemului expune” să se completeze cu cuvintele „informația din”, iar la alineatul (4) cuvintele „deținătorul Sistemului” să fie substituite cu cuvintele „posesorul acestor portale”.

La articolul VIII (modificarea Codului de executare al Republicii Moldova nr. 443/2004):

Propunerea de la punctul 1 prin care se modifică articolul 88 alineatul (4) din cod urmează a fi exclusă, în contextul în care implementarea acesteia este imposibilă în prezent. Precizăm că pentru a putea recurge la platforma guvernamentală de interoperabilitate (MConnect), este necesară existența unui registru și a unui sistem informațional automatizat funcțional în baza cărora ar activa executorii judecătorești și care ar avea un statut oficial, fiind instituite de autoritatea publică abilitată prin lege, cu adoptarea deciziei de instituire a registrului, așa cum cer rigorile Legii nr. 71/2007 cu privire la registre. Actualmente, un asemenea registru și sistem informațional automatizat nu există, Ministerul Justiției lucrând asupra realizării acestor sarcini.

Adițional, precizăm că și în cazul în care această interoperabilitate ar fi posibilă în prezent, propunerile de intervenție din proiect ar fi inoportune, în contextul în care, chiar și în lipsa lor, acest schimb de informații poate fi realizat,

pornindu-se de la esența mecanismului de interoperabilitate și a sistemelor informaționale implicate în acesta.

La punctul 2, în scopul reglementării exprese a modului de prezentare a informației de către executorii judecătorești, se recomandă ca la articolul 115 alineatul (9), după cuvintele „informează neîntârziat” să se completeze cu textul „prin document electronic, semnat cu semnătură electronică avansată calificată”.

La articolul IX (modificarea articolului 34 din Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali):

Ținând cont că informația din actele de constituire ale persoanei juridice va putea fi expusă doar după digitalizarea arhivei organului înregistrării de stat, se recomandă ca alineatul (5) al articolului 34 să prevadă că organul înregistrării de stat expune informația din Registrul de stat al persoanelor juridice și al întreprinzătorilor individuali pentru a fi accesată de către administratorul/asociatul persoanei juridice și întreprinzătorul individual prin intermediul portalului guvernamental al antreprenorului.

Suplimentar, se recomandă completarea articolului 8 alineatul (1) din Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali cu textul „sau împuternicire de reprezentare în baza semnăturii electronice, creată în cadrul Registrului împuternicirilor de reprezentare în baza semnăturii electronice”.

La articolul X:

La alineatul (1), pentru precizie, textul „intră în vigoare la 6 luni de la data publicării” se va substitui cu textul „intră în vigoare la expirarea a 6 luni de la data publicării”.

Propunem ca alineatul (2) să fie expus în următoarea formulare:

„(2) Guvernul, în termen de 6 luni de la data publicării prezentei legi:

- a) va aduce actele sale în concordanță cu prezenta lege;
- b) va aproba formularul-tip al documentelor electronice descărcate din cadrul portalului guvernamental al cetățeanului și portalului guvernamental al antreprenorului.”



ПРАВИТЕЛЬСТВО РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

ПОСТАНОВЛЕНИЕ №427

от 14 декабря 2021 г.

Кишинэу

**Об утверждении Заключения по проекту закона о
внесении изменений в некоторые нормативные акты**

Правительство ПОСТАНОВЛЯЕТ:

Утвердить и представить Парламенту Заключение по проекту закона о внесении изменений в некоторые нормативные акты.

Премьер-министр

НАТАЛЬЯ ГАВРИЛИЦА

Контрасигнует:

Министр юстиции

Серджиу Литвиненко